Grigore Constantinescu

Comuna

BOȚEȘTI

PITEŞTI

MMXV

BOŢEŞTI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din două sate: **Boţeşti**; Moşteni-Greci.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDEŢULUI: 42 km.
SUPRAFAŢĂ: 35,8 km^2.
POPULAŢIE: 1.207 locuitori [616 M + 591 F] (2011).

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Boţeşti – 1561 [7070] noiembrie 2 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. III, doc. 190)• ***Rogoz** (lângă Boţeşti) – 1579 [7087] iulie 29 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. IV, doc. 412).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Boțești.

Așezarea este atestată documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Petru cel Tânăr la 2 noiembrie 1561, prin care se confirmă unor localnici proprietăţi la Boțești.

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual al comunei este atestată prin cele trei topoare de piatră din epoca neolitică descoperite la Boţeşti şi prin toporul de piatră datând din aceeaşi perioadă istorică depistat la Moşteni-Greci.

TOPONIMIE:

- **Boţeşti** – toponim colectiv format din antroponimul *Boţ* (la origine, poreclă cu semnificaţia de „cocoloş") + sufixul *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a aşezării.
- **Moşteni** – toponim social precizând situaţia economico-juridică a locuitorilor satului, în raport cu cei din localitatea învecinată, Greci.
- **Greci** – toponim etnic reflectând originea locuitorilor satului. Potrivit tradiţiei locale, consemnate de pr. Traian Georgescu, „primul locuitor a fost Moncea zis Grecul, refugiat de teama fanarioţilor; urmaşii săi, opt moşi greceni, din care s-a dezvoltat satul, erau, la împroprietărirea din 1864, moşneni.".

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectură populară tradiţională specifică zonei Muscelului. Casele vechi erau monocelulare, construite din grădele de nuiele, modalităţi constructive generalizate în zonă până la sfârşitul secolului al XIX-lea; în noile construcţii de locuit, utilizându-se, ca material de construcţie, cărămida. Casele de construcţie recentă sunt etajate având spaţii de locuire, la nivelul superior, şi depozite de produse pomicole, la parter. Organizarea interioară a locuinţelor este caracteristică aceleiaşi zone etnoculturale muscelene. Biserica din grădele de nuiele, datând de la începutul secolului al XIX-lea, relevă modalităţi constructive preluate din tehnica utilizată în edificarea locuinţelor ţărăneşti.

Portul popular tradiţional este influenţat de cel din judeţele Muscel şi Dâmboviţa, localitatea fiind situată la interferenţa celor două zone etnoculturale.

Arta tradiţională a ţesutului şi cusutului este continuată de creatoare de prestigiu din localitate: Elena Cârstea (n. 1942) şi Sofia N. Soare (n. 1950).

Centrul folcloric Moşteni-Greci reprezintă o sursă de iradiere a baladelor populare consacrate haiducului Radu Iu' Anghel.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Alunelul, Brâul pe 6, Cazacul, Căluşul, Chindia, Ciuleandra, Floricica, Hora mare, Hora Nuţii, Jianul, Mânioasa, Sârba lui 22, Ungurica.

Târg tradiţional organizat cu ocazia sărbătorii religioase: Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (21 noiembrie).

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚Biserica Boţeşti «Sf. Teodor Tiron; Sf. Ioan Botezătorul» [1902-1907]~ctitorită de „moş Niţă din Şuici şi obştea satului"; edificată, pe locul unei biserici de lemn „năruite" •intervenţii: 1914, consolidare [1940], 1977, 1986 •pictură murală: Ion Dogărescu [1907]; restaurată de Vasile Blendea [1947].

✚Biserica Greci «Sf. Nicolae» [1927-1939]~ctitorită de pr. Gheorghe Popescu, Emanoil Niţescu şi Ion Mateescu •intervenţii: consolidare [1996] •pictură murală: N. Nicolescu [1939].

✚Biserica de lemn Moşteni-Greci «Adormirea Maicii Domnului» – [▲]– prezintă, sub raport constructiv, particularitatea realizării pereţilor din grădele de nuiele de alun împletite pe o structură din stâlpi de lemn, peste care s-a aplicat un strat consistent din lut amestecat cu nisip şi paie („pomosteală").

Construită ante 1810, când, se atesta existenţa a două biserici de lemn în localitate, biserica era consolidată în anul 1862, „în zilili Cuzii, prin strădania popii Nicolae din Voineşti", şi în 1889, când „s-a zugrăvit de Ilie ot Târgovişte"; peste un deceniu, „s-a jugrăvit din nou de I. Luculescu ot Târgovişte". Plan dreptunghiular, cu altar semicircular; pridvor ulterior; turlă cilindrică, cu acoperiş conic.

Legendele locale relevă contribuţia ctitoricească a lui Anghel, tatăl haiducului Radu lu' Anghel, care ar fi făcut donaţii în galbeni de aur locaşului de cult. Icoanele prăznicare de pe iconostas aparţin începutului secolului al XIX-lea. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Evanghelie [1775], Penticostarion [1788], Apostol [1788], Octoih [1792], Antologhion [1797], Strastnic [1827], Cazanie [1834], Ceaslov [1854], Octoih mic [1855] şi icoane pictate pe lemn în sec. XIX, icoane prăznicare ş. a.

✟Monument eroi: **Boţeşti** [1877; 1913; 1916-1919]; autor: N. Kaghiorghis (1926) – lângă Şcoala generală Boţeşti.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 108 locuitori ai comunei Boțești, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la un eveniment de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Al doilea război mondial [108].

IN MEMORIAM

✪ Erou martir al Revoluţiei aticomuniste din 1989 – **CIOBANU EMANOIL** [1950-Bucureşti, 23.XII] – sergent major UM 02210, conducător auto, împuşcat mortal în zona Spitalului militar Bucureşti; înhumat la Moşteni-Greci. Sublocotenent post-mortem.

✪ **BĂRBULESCU FILIP** [1900-?] – medic specializat în boli pulmonare la Paris.

✪ **DIACONESCU ION** [1917-2011] – inginer energetician, memorialist, lider al Partidului Naţional Ţărănesc; deţinut politic anticomunist [1947-1964] închis la: Aiud, Baia Sprie, Nistru, Râmnicu Sărat; parlamentar, preşedintele Camerei Deputaţilor [1996-2000]. Operă memorialistică: «Temniţa – destinul generaţiei noastre» [1998], «După temniţă» [2003], «După revoluţie» [2003]. Distins (post mortem) cu Ordinul naţional „Steaua României" în grad de ofiţer.

✪ **HEROIU IONESCU TRAIAN** [1895-1982] – inginer silvicultor; doctor în ştiinţe economice la München [1932]; şef al Ocolului silvic „Carol I" din Mihăeşti [1923-1928]; înfiinţează Staţiunea naţională de cercetări silvice de la Mihăeşti. Opera: «Educaţia silvică a satului» [1937], «Berücksichtigung der rumänischen staatsforstverwaltung / Raţionalizarea în economia forestieră cu consideraţiuni asupra pădurilor din România» [1933], «Probleme noi în munca forestieră» [1941], «România» [1943].

✪ **POPESCU VALERIAN** [1912-?] – medic stomatolog; prof. univ. specializat în chirurgia buco-maxilo-facială. Stabilit la Paris [1986]. Membru corespondent al Academiei Române [1963]. Membru al unor Academii de Medicină din: Londra, Paris, New-York. Opera:

«Tratamentul fracturilor gâtului femural – osteo-sinteza extraarticulară după tehnica profesorului Amza Jianu» [1939], teză de doctorat ş. a.

✪ **STOENESCU BENEDICT** [1895-1974] – magistrat; criminalist; procuror general la Înalta Curte de Casaţie din România.

✪ **STOENESCU (NEAGU) NATALIA** [1914-1999] – medic; prof. univ. la Facultatea de Medicină din Bucureşti. Opera: «Embriologia umană – normală şi patologică» [1980] ş. a.

❖ MEMENTO:

Satul Moşteni-Greci este locul de origine al haiducului **Radu lu' Anghel** care a intrat, prin acţiunile sale cu caracter justiţiar, în baladele populare zonale; ctitor presupus al unor locaşuri de cult din județul Muscel.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 62; Idem– *Bisericile de lemn din judeţul Argeş – monumente de arhitectură*, www.google.ro, calameo.1227548

Constantin G. Dinu, Niculina N. Dinu, Elena C. Stănescu– *Boţeşti-Argeş: pagini din istoria unei vechi aşezări de moşneni,* Piteşti, 2000, 232 p.; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

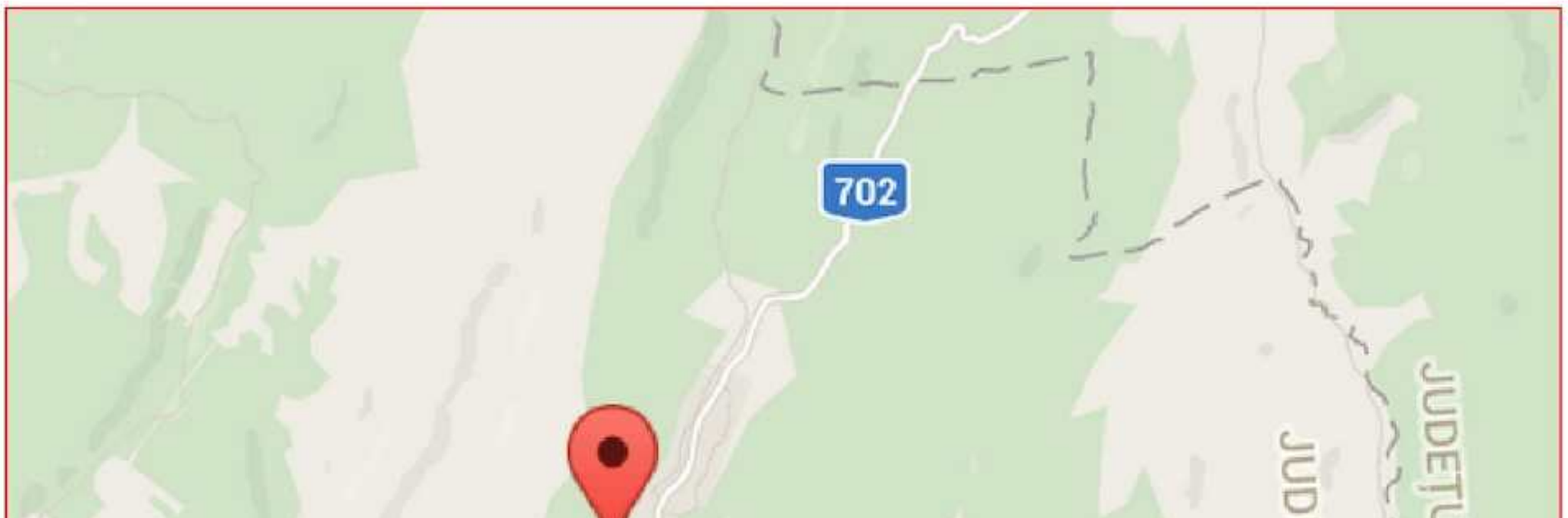
702
Boteşti
Moşteni-Greci
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
JUDEȚUL ARGEȘ

Dealu Circinovului
552
Boțești
702
Moșteni-
Greci
5
6
Dobrești

PRIMĂRIA COMUNEI BOŢEŞTI.

BISERICA DE LEMN MOSTENI-GRECI.

BISERICA BOTESTI.

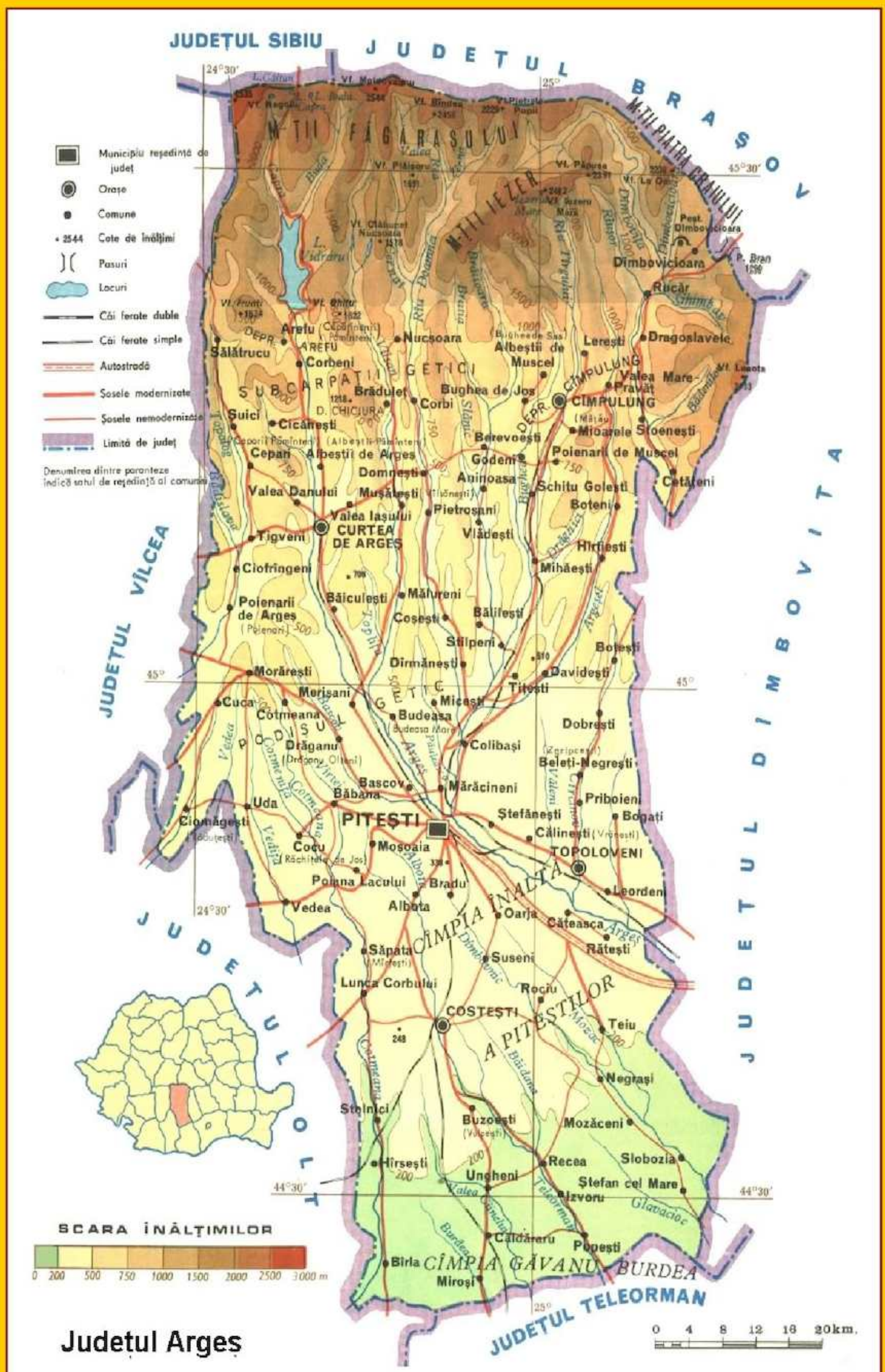

Județul Argeș